МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему «Медійний образ ЛГБТКІ+- спільноти в умовах війни»

Виконала: студентка 4 курсу, групи 6.0611-1ж
спеціальності 061 журналістика
освітньої програми «Журналістика»
Є. Г. Соколова.
Керівник: доц., к. філол. н. *П. В. Мірошниченко*
Рецензент: доц., к. філол. н. *Н. В Романюк*

Запоріжжя 2025

ЗМІСТ

Вступ…… 6
Розділ 1. Теоретичні засади дослідження 8
Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту 18
2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту 18
2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту 20
2.3. Формально-змістові характеристики проєкту 21
2.4. Особливості оформлення проєкту 22
2.5. Технічні і програмні засоби 24
2.6. Зв’язок із творчим доробком (портфоліо) 25
Висновки 24
Додаток А. Список матеріалів портфоліо 27
Декларація академічної доброчесності 37
Abstract 38

РЕФЕРАТ

Тема кваліфікаційної роботи бакалавра: «Медійний образ ЛГБТКІ+-спільноти в умовах війни»

Обсяг основного тексту: 23 сторінки

Кількість використаних джерел: 11.

Мета роботи – Створити цикл відеоматеріалів про представників ЛГБТКІ+, що представляють спектр їхніх проблем і ролей під час російсько-української війни.

Для досягнення мети дослідження виконано такі **завдання:**

1) проаналізувати медійну представленість ЛГБТКІ+ людей;

2) виявити ключові теми та проблеми українського медійного дискурсу про ЛГБТКІ+;

3) створити цикл актуальних онлайнових матеріалів про представників ЛГБТКІ+ спільноти.

Об'єкт дослідження – українські відеоматеріали, які репрезентують образ ЛГБТКІ+ спільноти в умовах війни.

Предмет дослідження – формально-змістові особливості медійної репрезентації ЛГБТКІ+спільноти.

Формально-змістові характеристики проєкту. Творчий проєкт представляє собою серію з п'яти рекомендаційних відеороликів соціальної спрямованості, присвячених висвітленню досвіду ЛГБТ-військовослужбовців. Тривалість кожного відео не перевищує 5 хвилин. У процесі створення застосовано комплекс художніх монтажних прийомів, включаючи монтаж за крупністю планів, напрямком руху, освітленням та колористикою, а також елементи жанрового монтажу: кліпову естетику та аудіовізуальні ефекти.

Ключові слова: ЛГБТКІ+, війна, українські медіа, репрезентація, медіаобраз, соціальні мережі, журналістика війни.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти- бакалавр
Спеціальність С7 журналістика
Освітня програма 061 журналістика

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Чернявська Л. В.

_____
«27» травня 2025 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТЦІ
Соколовій Єлизаветі Григорівні

1. Тема роботи: «Медійний образ ЛГБТКІ+- спільноти в умовах війни» («Media image of the LGBTQI+ community in wartime conditions»),
керівник роботи - Мірошниченко Павло Васильович, доц., к.філол.н.,
затверджені наказом ЗНУ від «07» листопада 2024 року № 1781-с.
2. Строк подання студентом роботи 10 червня 2025 р.
3. Вихідні дані до роботи: праці таких дослідників: І. Виртосу, М. Маєрчик, О. Плахотнік, К. Шендеровського, Г. Ярманової та ін.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) проаналізувати медійну представленість ЛГБТКІ+ людей; 2) виявити ключові теми та проблеми українського медійного дискурсу про ЛГБТКІ+; 3) створити цикл актуальних онлайнових матеріалів про представників ЛГБТКІ+ спільноти.
5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Дата, підписи	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ	Мірошниченко П. В	20.01.2025	
1 розділ	Мірошниченко П. В	10.02.2025	
2 розділ	Мірошниченко П. В.	15.03.2025	
Висновки	Мірошниченко П. В	10.05.2025	

6. Дата видачі завдання – 9 грудня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Скласти графік виконання роботи, визначити мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження.	30.01.2025	Виконано
2	Написати чорновий варіант вступу і змісту. Дібрати наукову літературу, визначити джерела інформації	25. 02.2025	Виконано
3	Проаналізувати літературу, написати теоретичну частину, оформити список літератури	10.03.2025	Виконано
4	Доробити творчий проєкт, скласти його опис та обґрунтування.	15.04.2025	Виконано
5	Сформувати список творчого доробку, написати всі інші підрозділи практичної частини.	20.05.2025	Виконано
6	Написати висновки і остаточний варіант вступу. Оформити додаток	30.05.2025	Виконано
7	Пройти рецензування. Здати роботу на нормоконтроль.	10.06.2025	Виконано
8	Внести правки відповідно до вимог	11.06.2025	Виконано

Студентка _____Є. Г. Соколова

Керівник роботи_____П. В. Мірошниченко

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер ____М. В. Чабаненко

ВСТУП

Повномасштабна військова агресія Російської Федерації проти України, що розпочалася у лютому 2022 року, стала визначальним етапом в історії країни, глибоко трансформувавши усі сфери суспільного життя. В умовах безпрецедентних викликів та загроз інформаційний простір набув особливого значення як інструмент національної стійкості, консолідації суспільства та протидії ворожій пропаганді. У цьому контексті медійне відображення різних соціальних груп, зокрема ЛГБТКІ+-спільноти, набуває особливої актуальності.

До початку повномасштабного вторгнення українське суспільство демонструвало поступове зростання толерантності та прийняття ЛГБТКІ+-людей, хоча дискримінація та упередження залишалися значною проблемою. Війна внесла суттєві корективи у суспільні настрої та пріоритети. З одного боку, спільна боротьба проти зовнішнього агресора може сприяти згуртованості та подоланню внутрішніх розбіжностей. З іншого боку, в умовах воєнного стану зростає ризик маргіналізації та посилення вразливості окремих соціальних груп, зокрема через зміщення фокусу суспільної уваги на нагальніші питання національної безпеки.

Медійний образ ЛГБТКІ+-спільноти в умовах війни є складним та багатогранним явищем. ЗМІ відіграють ключову роль у формуванні громадської думки, відображаючи або ігноруючи проблеми та потреби різних соціальних груп. Те, як ЛГБТКІ+-люди представлені в медіа під час війни – чи як активні учасники опору, чи як вразлива група, що потребує захисту, чи як об’єкт для маніпуляцій та пропаганди – має значний вплив на їхнє становище в суспільстві та на процеси формування інклюзивної та справедливої України після перемоги.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю розуміння того, як війна вплинула на репрезентацію цієї ЛГБТКІ+спільноти в інформаційному просторі, які наративи домінують, які проблеми та виклики постають перед ЛГБТКІ+-людьми в цей період та як медіа можуть сприяти їхній інтеграції та захисту їхніх прав у воєнний та повоєнний час.

Мета роботи – створити цикл відеоматеріалів про представників ЛГБТКІ+, що представляють спектр їхніх проблем і ролей під час російсько-української війни.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі *завдання*:

1) проаналізувати медійну представленість ЛГБТКІ+ людей;

2) виявити ключові теми та проблеми українського медійного дискурсу про ЛГБТКІ+;

3) створити цикл актуальних онлайнових матеріалів про представників ЛГБТКІ+ спільноти.

Об'єктом дослідження є українські відеоматеріали, які репрезентують образ ЛГБТКІ+ спільноти в умовах війни.

Предметом дослідження є формально-змістові особливості медійної репрезентації ЛГБТКІ+спільноти.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається з реферату, вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та двох додатків. Обсяг основної роботи – 35 сторінок. Список використаної літератури включає 15 найменувань (викладених на 2 сторінках).

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аналіз медійного образу ЛГБТКІ+-спільноти в умовах війни передбачає розуміння системи образів та структур, що нав'язуються через масову комунікацію, зокрема радіо та телебачення, які, як показують дослідження повсякденного досвіду, є невід'ємною частиною життя та управління ним, формуючи таким чином не лише уявлення про світ, але й проживання відносин між людьми та їхнім існуванням. Цінність такого підходу полягає в тому, що жоден окремий момент артикуляції медійного образу не гарантує його подальшого розвитку, оскільки кожен елемент має свою специфіку та умови існування, потенційно створюючи розриви у безперервності формування ефективного сприйняття. У цьому контексті, нові законодавчі ініціативи та очікуване рішення ЄСПЛ створюють юридичні передумови для захисту прав ЛГБТ+ в Україні, однак лобістська діяльність церков та проблеми з розслідуванням злочинів ненависті з боку правоохоронних органів становлять перешкоди на шляху послідовного втілення цих прав у суспільній свідомості та їх відображенні в медіа.

У 2021 році було ухвалено кілька рішень, які помітно вплинули на правову ситуацію щодо захисту прав та інтересів ЛГБТ+ людей в Україні або створили умови для її покращення у недалекому майбутньому. Всі вони так чи інакше пов'язані з виконанням ЛГБТІ компонентів Плану дій у сфері прав людини на період до 2020 року. З початком 2021 року сплив термін виконання заходів, передбачених у цьому документі. Міністерство юстиції вчасно розробило проєкт Плану дій на наступний період (2021-2023 роки), але з якихось причин він був винесений на розгляд Кабінету Міністрів та ухвалений тільки 23 червня цього року.[2].

Оскільки Плани дій з виконання Національної стратегії у сфері прав людини є урядовими документами, вони передбачають лише розробку відповідних законопроєктів і винесення їх на розгляд Верховної Ради України,

але не гарантують їх ухвалення парламентом. 13 травня Кабінет Міністрів зареєстрував у Верховній Раді законопроєкт 5488 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо боротьби з проявами дискримінації», розроблений Міністерством внутрішніх справ на виконання заходу 3 пункту 105 Плану дій у сфері прав людини на період до 2020 року. Згідно цього Плану дій, це мало було зроблено ще у 2016 році, і нам відомо, що юристи Головного слідчого управління Національної поліції України розробили цей законопроєкт вчасно, але потім п’ять років він чекав, коли міністр внутрішніх справ Арсен Аваков нарешті винесе його на розгляд уряду. Однак, затягнувши виконання цього положення першого Плану дій (на період до 2020 року), уряд таким чином вже виконав аналогічний пункт 28 нового Плану дій (на період до 2023року).

У відповідь на цей крок, у грудні 2021 року народна депутатка Інна Совсун з партії "Голос", найбільш дружня та активна союзниця ЛГБТ+ руху у поточному скликанні Верховної Ради України, зареєструвала пакет альтернативних законопроєктів 6325-1, 6326-1 і 6327-1. Їхній текст у загальних рисах подібний до законопроєктів 6325, 6326 і 6327, але замість боротьби з «пропагандою гомосексуалізму та трансгендеризму», вони спрямовані на протидію нетерпимості та дискримінації, зокрема, за ознаками сексуальної орієнтації та ґендерної ідентичності. Спираючись на попередній досвід у подібних ситуаціях, можна сміло прогнозувати, що Верховна Рада так само не стане їх розглядати.

Українське законодавство, а саме закон «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» прямо передбачає, що рішення ЄСПЛ є обов’язковими для України (стаття 1), українські суди мусять застосовувати рішення та практику ЄСПЛ як джерело права (тобто, нарівні з українським національним законодавством; стаття 17), а держава повинна вживати заходи загального характеру, і зокрема, вносити зміни до законодавства з метою усунення недоліків системного характеру, які лежать в основі виявленого ЄСПЛ порушення (стаття 13). Таким чином, очікуване рішення у справі «Маймулахін і Марків проти України» може стати дуже

ефективним адвокаційним інструментом щодо ухвалення в Україні закону про реєстровані цивільні партнерства, загалом подібні до звичайного шлюбу та доступні для одностатевих пар (захід 33 чинного Плану дій у сфері прав людини на період до 2023 року). Наразі всі спроби розгляду такого законопроєкту у Верховній Раді будуть гарантовано провальними через шалений, непримиренний спротив релігійного лобі, але очікуване рішення ЄСПЛ примусить український уряд шукати способи переконати парламентарів у необхідності його ухвалення.

Так само, за повідомленнями представників української влади, уряд досі шукає способи переконати народних депутатів нарешті ратифікувати Стамбульську конвенцію. 2 Українські церкви вбачають в криміналізації злочинів з мотивів нетерпимості за ознаками СОҐІ (зокрема, розпалювання ворожнечі за цими ознаками) наступ на свою свободу слова та віросповідання, однак наявна судова практика свідчить проти таких тверджень. Зокрема, 24 лютого цього року Шевченківський районний суд міста Києва відмовив ГО «Інсайт» у позові проти патріарха Філарета (глави УПЦ-КП). Позивачі просили суд визнати недостовірними, дискримінаційними та такими, що порушують право ЛГБТ+ спільноти на повагу до їх честі та гідності, слова патріарха, сказані ним у студії телеканалу «4 канал» у березні 2020 року, про те, що епідемія коронавірусу є Божим покаранням за поширення одностатевих шлюбів, а можливість для дітей обирати свій ґендер є злом.

Пояснюючи своє рішення, суд зауважив, що ніхто не може бути притягнутий до відповідальності за висловлення оціночних суджень і послався на практику Європейського суду з прав людини. З початку повномасштабного російського вторгнення ЛГБТК спільнота, загалом, відчуває ті самі проблеми, що й решта українського суспільства, хоча існують і певні ускладнення, специфічні саме для ЛГБТК людей. Зокрема, новою проблемою, пов’язаною з воєнним станом, стали неодноразові випадки некоректного та дискримінаційного поводження з боку представників поліції та Територіальної оборони при перевірці документів і особистих речей ЛГБТК осіб на блок-постах і в інших місцях, які часто супроводжувалися насильством до ЛГБТК людей та

іншими порушеннями їхніх прав. Це знову привертає увагу до проблеми злочинів ненависті, які завдають особливої шкоди суспільству під час війни, коли від нього вимагається національна солідарність і взаємодопомога. Більшість відкритих ЛГБТК військовослужбовців повідомляють про, загалом, терпиме ставлення до них з боку товаришів по службі, хоча непоодинокими є й випадки проявів гомофобії. Треба зазначити, що командування, як правило, звертає увагу на такого роду інциденти та намагається виправити ситуацію. Український уряд включив ЛГБТ компоненти Плану дій у сфері прав людини до проєкту

Плану відновлення України, який має бути ухвалений найближчим часом, підтвердивши свої наміри їх реалізації. Серед них найбільш важливим для української ЛГБТК спільноти, як і найбільш важким для реалізації, є ухвалення закону про реєстровані цивільні партнерства, доступні для одностатевих пар, які би надали їм основні подружні права та обов'язки. Це питання стало особливо наочним і нагальним на тлі війни та масової мобілізації громадян до лав Збройних сил України. ЛГБТК українці повною мірою беруть участь в опорі російській агресії, але позбавлені фундаментального права людини на повагу та захист свого сімейного життя.

Українські політики та суспільство почали дискутувати на тему можливого запровадження одностатевих шлюбів або реєстрованого цивільного партнерства, тоді як досі впливові українські церкви, засудивши ідеологію «Русского міра» в цілому, продовжують повністю 2 її поділяти в тому, що стосується прав ЛГБТК людей, та протестують проти будь-яких кроків, спрямованих на їх захист. Однією з найважливіших політичних подій 2022 року стало отримання Україною статусу кандидата до ЄС. Ратифікація Стамбульської конвенції та ухвалення закону «Про медіа» продемонстрували, що президент і уряд здатні подолати лобістські зусилля церков і домогтися від парламенту ухвалення таких законів, якщо це аргументується потребами європейської інтеграції України. Судячи з досвіду попередніх років і очевидних політичних тенденцій, гомо/трансфобні законопроєкти не мають шансів на ухвалення

українським парламентом, а ухвалення пропозицій на захист прав ЛГБТК залежить від їх активної підтримки з боку уряду та, насамперед, Офісу Президента України. [3].

У 2022 році наша мережа моніторингу задокументувала 105 випадків порушення прав за ознаками сексуальної орієнтації або ґендерної ідентичності (надалі скорочено — СОҐІ). Це значно менше, ніж у 2021 році (141), що, на нашу думку, пояснюється впливом військових дій: наразі пріоритетом для ЛГБТК спільноти, як і для всіх українців, є не захист своїх прав, а виживання та спротив російській агресії, а моніторингова робота в таких умовах є вкрай ускладненою.

Після початку повномасштабного вторгнення російської армії в Україну Верховна Рада відклала розгляд кількох внесених у попередні роки законопроєктів, що пропонують як захист, так і обмеження прав ЛГБТК. Судячи з попереднього досвіду та очевидних політичних тенденцій, гомо/трансфобні законопроєкти не мають шансів на ухвалення українським парламентом. Зокрема, з початком осінньої сесії Верховної Ради був знятий з розгляду законопроєкт 6326 «Про внесення змін до Бюджетного Кодексу України щодо недопущення витрачання бюджетних коштів на пропаганду педофілії, гомосексуалізму та трансгендеризму». Водночас, очевидно й те, що ухвалення пропозицій на захист прав ЛГБТК досі цілком залежить від їх активного лобіювання з боку уряду та, насамперед, Офісу Президента України.

Петиція про запровадження одностатевих шлюбів, яка отримала достатню підтримку для її розгляду президентом України, викликала суспільну дискусію щодо сутності статті 51 Конституції України, де вказано, що «Шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки і чоловіка». Громадськість, політики та правники висловлювали протилежні думки щодо того, чи є таке формулювання визначенням шлюбу та чи забороняє воно легалізацію одностатевих шлюбів в Україні. Більшість схилялися до того, що забороняє. Однак, єдина фахівчиня з конституційного права, яка взяла участь в обговоренні — представниця Верховної Ради у Конституційному Суді, народна депутатка та доктор юридичних наук Ольга Совгиря - заявила, що таке тлумачення з її точки зору є

дуже сумнівним, і вона не бачить в ідеї легалізації одностатевих шлюбів жодної суперечності Конституції України.2 Незабаром після цього Ольга Совгиря склала присягу судді Конституційного Суду України, полишивши свої посади народної депутатки та представниці Верховної Ради в Конституційному Суді.

Слід зауважити, що право на офіційне тлумачення Конституції України, обов'язкове до застосування, має тільки Конституційний Суд України, який досі це положення Конституції не тлумачив. Водночас, Євробарометр - регулярне соціологічне дослідження думки громадян країн Європейського Союзу, що проводиться раз на чотири роки на замовлення Європейської комісії - уряду ЄС. За даними останнього опитування (2023 року), наразі повну правову рівність в усіх сферах життя для ЛГБТК людей підтримує загалом 69%, а визнання одностатевих шлюбів - 72% мешканців ЄС [4].

Через війну це дослідження було проведене в іншому форматі, ніж попереднє – шляхом телефонного опитування, а не безпосереднього спілкування. Зважаючи на це, а також на умови війни, в яких проводилося опитування, соціологи збільшили можливу статистичну похибку, однак дійшли висновку, що «отримані результати все одно зберігають високу репрезентативність та дозволяють досить надійно аналізувати суспільні настрої населення». Безпосередньо перед поновленням активної фази російського вторгнення в Україну було завершене інше опитування, проведене Центром соціальних експертиз Інституту соціології НАН України. Його результати виявилися кількісно іншими, але якісно підтверджують висновки опитування КМІС про суттєве поліпшення ставлення українського суспільства до своїх ЛГБТК співгромадян. Зокрема, згідно отриманих даних, 53% підтримали заборону дискримінації та розпалювання ворожнечі за ознаками СОГІ; 46% були згодні, що ЛГБТК повинні користуватися такими ж правами, як інші громадяни (41% був проти цього); 27% безумовно підтримали право одностатевих пар на державну реєстрацію своїх сімейних стосунків, і 26% підтримали таке право з певними винятками. Саме легалізація одностатевих сімейних стосунків у формі звичайних шлюбів або реєстрованих партнерств, а також участь ЛГБТК людей у

захисті України від російської агресії, були темами, які викликали найбільшу увагу ЗМІ та користувачів соціальних мереж в інтернеті. За винятком нечисленної ультраконсервативної та ультраправої аудиторії, публікації та коментарі на цю тематику були переважно коректними та дружніми до ЛГБТК. Варто відзначити практично одноголосну та активну підтримку запровадження одностатевих шлюбів або партнерств з боку журналістської спільноти. Наприклад, відома та популярна одеська журналістка, блогерка та громадська активістка Зоя Казанжи заявила 4 липня з цього приводу на своїй Фейсбук-сторінці: «Я не знаю, коли це буде на часі. Але я робитиму все, щоб це стало на часі». За кілька днів після цього петиція щодо легалізації одностатевих шлюбів в Україні набрала 25 тисяч голосів, потрібних для її розгляду президентом України. Релігійні та ультраправі вебсайти у 2022 році неодноразово перепубліковували відверто маніпулятивні гомо/трансфобні матеріали з вебсайту громадського руху «Всі разом!» під керівництвом журналіста і релігійного активіста Руслана Кухарчука, який став основним рупором гомофобного руху в Україні. Наприклад, один з матеріалів був названий «Провокація: війська ЗСУ висловилися проти «гей-параду» українців у Варшаві» — однак, насправді у ньому йшлося про вельми специфічний армійський підрозділ «Карпатська Січ», який був сформований однойменною ультраправою гомофобною організацією. ЛГБТК, які просто зараз служать у звичайних підрозділах Збройних сил України, одноголосно відзначають загалом коректне, поважне та дружнє ставлення до них з боку командування та товаришів по військовій службі. Гучний скандал в мас-медіа та інтернеті викликали гомофобні заяви з боку співачки Ірини Федишин, яка була членом українського журі на Євробаченні 2022. Більша частина аудиторії, а також колеги Федишин по поп-індустрії, поставилися до її заяв з іронією та засудженням. Українська поп-група Kalush Orchestra, які перемогли на цьогорічному конкурсі Євробачення, після цього виступили в культурній програмі Стокгольм-прайду.[5].

З початку 2022 року моніторинговою мережею Центру «Наш світ» було задокументовано 64 випадки дій на ґрунті гомофобії та трансфобії, дискримінації

та інших порушень прав за ознаками СОҐІ, як в Україні (62), так і за кордоном - стосовно українських громадян, які залишили Україну у зв'язку з бойовими діями (2). Див. таблицю 1.1.

Таблиця 1.1 Розподіл задокументованих кейсів по регіонах

Регіон	Кількість
Київ та Київська область	15
Херсон та область	9
Львів та область	7
Донецька область	6
Житомир та область	4
Запоріжжя	4
Дніпро	2
Миколаїв та область	2
Одеса	2
Харків	2
Кропивницький і Кіровоградська область	2
Вінниця	1
Луцьк	1
Ужгород	1
Івано-Франківська область	1
Рівне	1
Суми	1
Чернігівська область	1
За кордоном (Польща, Угорщина)	2
Загалом	64

Зокрема, було задокументовано 9 випадків порушення прав людини за ознаками СОҐІ з боку російських заґарбників на тимчасово окупованих територіях (Донецька та Херсонська області), більшість із яких можна охарактеризувати як воєнні злочини.

Дослідниця Аніка Бьоргес та громадська активістка Інна Ірискіна переконані, що війна стала каталізатором до змін для ЛГБТК+. Для багатьох страх російської окупації та втрата досягнень у правовому полі виявився сильнішими за потенційну гомофобію та трансфобію в ЗСУ. Позитивній динаміці у сфері прав і свобод посприяла саме присутність відкритих ЛГБТК+ людей у війську та їхня участь у війні. Цікаво, що суспільний рух проти криміналізації ЛГБТК+ в американському контексті у середині 20 століття очолювали в тому числі військові. Наприклад, Френк Камені, військовий, став засновником філії однієї з перших організацій із захисту прав геїв в Америці, як-от Матташинське товариство (1950). Після здійснення камінгауту Камені був звільнений зі служби, а судовий позов щодо поновлення на службі було програно. Попри програну справу, історія Френка Камені дала потужний поштовх до подальшої боротьби за права спільноти та більшої інклюзії ЛГБТК+ людей. Відповідно, бачимо, що ширші суспільно-політичні зміни та служба у збройних силах є взаємопов'язаними.

Повертаючись до українського контексту, варто згадати про дослідження щодо дискримінації різних груп у ЗСУ та сприйняття ЛГБТ людей в Україні. Важливо зазначити, що дослідження досвідів дискримінації мають вагомі методологічні обмеження, часто пов'язані зі стигмою і небажанням дискримінованих груп ділитися негативним досвідом. На результати досліджень часто також впливає медійність теми, змушуючи людей перебільшувати або применшувати поширеність явища чи гостроту проблеми. Відповідно, маємо результати опитувань, згідно з якими близько 40% респонденток припускають, що ЛГБТ військові зазнають дискримінації (Рейтинг 2023) і 34% припускають що люди, як на військові службі, так і поза нею, стикаються з негативним ставленням на основі своєї сексуальної орієнтації (КМІС 2023). Варто зауважити, що ці цифри показують сприйняття дискримінації ЛГБТ іншими, а не реальні досвіди людей зі спільноти.

Інтерв'ю з представницями спільноти проведені у рамках того самого дослідження Рейтингу показують, що дискримінація проявляється частіше в

образливому гуморі або булінгу. Формальної дискримінації, як-от у вигляді менших зарплат, насильного переведення в інші підрозділи або ненаданні медичної допомоги не зафіксовано. Виключенням є психологічна допомога, тому що психологи інколи самі мають дискримінаційні упередження, проте їхню низьку кваліфікацію критикували багато респонденток не лише в контексті ставлення до меншин. Також зазначали, що багато залежить від командира.

Цікаво, що стосовно камінгауту респондентки наводили аргументи, аналогічні до американської DADT політики: багато хто вважає сексуальну орієнтацію виключно особистою справою. Серед респонденток були й відкриті гомофобні люди, які не хотіли служити з представницями ЛГБТ взагалі, а також випадки аутингу. Негативні наслідки камінг-ауту або аутингу самі військові компенсують власною психологічною стійкістю, підтримкою близьких та дружніх побратимів та командувачів. Велика кількість військових продовжує приховувати свою орієнтацію. Попри описані приклади негативного ставлення, в цілому авторки дослідження зазначають про відносно менш часті випадки дискримінації щодо ЛГБТ спільноти. Такі зміни асоціюють із контекстом повномасштабного вторгнення, коли багато людей зі спільноти долучились до служби та волонтерства

Дослідження Рейтингу та КМІС сфокусоване на ЛГБТ, концентруючись на досвідах груп ближчих до гетеро нормативного стандарту. Щоби доповнити картину, ми вирішили поспілкуватися з гендерно неконформними людьми, які служать у війську або займаються волонтерством. Їхній внесок у наближення перемоги має бути поміченим та адекватно оціненим, так само як усіх інших військових, а їхні ідентичності прийняті суспільством, яке вони захищають та підтримують. [6].

Взявши за основу конкретні кейси із соціальних мереж, онлайн-ЗМІ та телебачення буде досліджено, яким чином формується медіа образ ЛГБТКІ+ осіб, які стратегії зображення домінують, та як змінюється риторика, візуальні акценти і наративи порівняно з довоєнним періодом.

У матеріалах Instagram-акаунту @lgbt_military продемонстровано репрезентацію ЛГБТКІ+ військовослужбовців Збройних Сил України через публікацію фотографій та особистих історій відкритих квір-військових. Акаунт має на меті показати активну участь ЛГБТКІ+ людей у захисті країни та руйнування стереотипів про несумісність патріотизму та квір-ідентичності. Візуальна складова акаунту будується на фотографіях військових у формі, часто з українською символікою, що підкреслює їхню безпосередню участь у захисті держави. Текстова риторика характеризується використанням особистих історій служби, мотиваційних наративів та закликів до рівності. Підписи до фотографій розкривають індивідуальні досвіди військовослужбовців, їхні мотиви вступу на службу та погляди на поєднання квір-ідентичності з патріотичним обов'язком.

Проаналізувавши матеріал, робимо висновки про те, що такий підхід до медійної репрезентації сприяє видимості ЛГБТКІ+ спільноти в армії та трансформації суспільного сприйняття, демонструючи, що сексуальна орієнтація не впливає на здатність бути ефективним захисником країни. Через особисті наративи та візуальні образи акаунт ілюструє, що ЛГБТКІ+ військові є невід'ємною частиною українського війська, а така медійна видимість набуває особливого значення в умовах воєнного часу.

У матеріалі виставки «Я в Україні / Я поза Україною» від червня 2022 року на Instagram-акаунті @kyivpride продемонстровано життя ЛГБТ+ людей під час війни через представлення 12 історій квір-людей із різних міст, які воюють у лавах ЗСУ, волонтерять, збирають кошти, проводять акції та інформують іноземців про війну в Україні. Публікації KyivPride про виставку супроводжуються фотографіями учасників, які демонструють їхню участь у військових діях, волонтерстві та громадській активності, підкреслюючи різноманітність ЛГБТ+ спільноти та їхню роль у підтримці України під час війни. Підписи до публікацій акцентують на важливості видимості ЛГБТ+ людей під час війни, їхньому внеску в боротьбу за свободу та рівність. Проаналізувавши матеріал, робимо висновки про те, що виставка сприяє підвищенню обізнаності про участь ЛГБТ+ спільноти в захисті України, руйнуючи стереотипи та

підкреслюючи, що сексуальна орієнтація чи гендерна ідентичність не є перешкодою для патріотизму та громадянської активності, а квір-люди є невід'ємною частиною української боротьби.

У відеоролику «Як це бути геєм в українській армії» на YouTube за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=-fBoIKBDSs4 продемонстровано інтерв'ю з відкритим геєм-військовослужбовцем, який розповідає про свій досвід служби у Збройних Силах України, прийняття себе, реакції побратимів та зміни в ставленні до ЛГБТКІ+ людей після початку повномасштабної війни. Автори відео прагнуть привернути увагу до невидимої частини української армії через щиру розмову без цензури та табу. Проаналізувавши матеріал, робимо висновки про те, що такий формат особистого свідчення дозволяє руйнувати стереотипи про несумісність квір-ідентичності та військової служби, демонструючи реальний досвід ЛГБТКІ+ військових та сприяючи зміні суспільних уявлень про роль сексуальних меншин у захисті країни.

Отже, медійний образ ЛГБТКІ+ спільноти в умовах війни виявляється складним, багатошаровим та неоднозначним. Він формується на перетині ідеологічних, культурних, правових і соціальних факторів, які взаємодіють у просторі сучасної масової комунікації. Медіа не лише відображають реальність, а й активно беруть участь у її конструюванні, надаючи перевагу певним дискурсам, приглушуючи інші, створюючи видимість або, навпаки, невидимість соціальних груп. Аналіз свідчить про наявність поступових змін у репрезентації ЛГБТКІ+ людей: від маргінального, спотвореного образу до більш відкритого й підтримуючого, хоча ці процеси нерівномірні й супроводжуються опором з боку окремих політичних і релігійних інституцій.

Водночас війна виступає каталізатором трансформацій - як на рівні державної політики, так і в суспільних наративах. Особлива увага до участі ЛГБТКІ+ людей у Збройних силах України сприяє руйнуванню усталених стереотипів і формуванню нового образу — патріотичних, активних, відповідальних громадян, які мають право на повноцінну участь у суспільному житті.

РОЗДІЛ 2
СУПРОВІДНЯ ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРЄКТУ

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту

Інформаційний простір України в умовах війни зазнав значної трансформації. Медійні наративи сфокусовані на героїзмі, солідарності та боротьбі за свободу. Однак у цьому загальному потоці іноді залишаються непоміченими теми, які стосуються вразливих груп, зокрема ЛГБТКІ+ спільноти. Репрезентація цієї групи в умовах повномасштабного вторгнення вимагає особливого підходу – відповідального, емпатійного та безпечного.

Одним із викликів є недотримання етичних норм під час створення журналістських матеріалів про ЛГБТКІ+ людей. Часто фокус зміщується з суті історії на сенсаційні елементи або спотворення реальності. У воєнний час це може призвести не лише до дискримінації, а й до реальної загрози безпеці героїв сюжетів.

Саме тому було прийнято рішення створити цикл відеосюжетів, який би дав журналістам чіткі практичні рекомендації щодо зйомки матеріалів про ЛГБТКІ+ спільноту в умовах війни. Кожен з п’яти відео тривалістю до 5 хвилин висвітлює окремий аспект медійної роботи:

1. Як відповідально знімати ЛГБТКІ+ тематику під час війни.
2. Як працювати над сюжетами про військових з числа ЛГБТКІ+.
3. Як висвітлювати історії квір-людей на фронті.
4. Як уникати медійних маніпуляцій і транслювати повагу.
5. Як показати видимість та активність ЛГБТКІ+ спільноти через мистецькі форми у медіа.

Відеосюжети зняті у форматі «one-person production» – без залучення додаткових людей у кадрі, що робить їх придатними для самостійної реалізації. У процесі підготовки враховувались етичні аспекти, візуальна мова, особливості онлайн-репрезентації, а також приклади з Instagram-сторінок, YouTube-каналів та аналітичних медіа. Кожне відео — це не лише інструкція, а й медійний жест

підтримки, покликаний формувати позитивний образ спільноти, зруйнувати усталені стереотипи та донести глядачу меседж: ЛГБТКІ+ — частина нашої боротьби, частина суспільства, частина перемоги.

Саме тому даний творчий проєкт не лише має практичну цінність як посібник для журналістів, але й виконує важливу просвітницьку функцію у формуванні більш інклюзивного та справедливого інформаційного простору України.

2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту

Основною цільовою аудиторією створеного проєкту є журналісти, які створюють матеріали або планують висвітлювати тему ЛГБТКІ+ спільноти. До цього кола також входять документалісти, студент(к)и факультетів журналістики, а також блогери, які ведуть суспільно-політичні сторінки в Instagram, YouTube, TikTok.

Продукт буде також корисним для громадських активістів, які займаються правозахистом та інформаційною роботою, зокрема в контексті повномасштабної війни. Для просування обрано платформу YouTube та Instagram. Відео публікуються у відкритому доступі з підписами для кращого охоплення. У дописах до відео використовуються ключові хештеги на кшталт: #ЛГБТКІ #війна #репрезентація #журналістика #етика_у_медіа. Також планується створення pdf-версії порадника для завантаження за бажанням.

Особливістю просування є некомерційний характер продукту: він створений задля підвищення етичності, безпеки та видимості в медіа, тому не монетизується. У сучасному інформаційному середовищі важливо розуміти, для кого створюється той чи інший медіапродукт. У межах цього проєкту було визначено, що цільова аудиторія складається з кількох основних категорій:

1. Журналісти. Це основна аудиторія, для якої створено цикл відео. Їх відрізняє активна участь у медіа-середовищі, знання професійних стандартів, а також потреба у швидких і чітких рекомендаціях для висвітлення складних тем — зокрема теми ЛГБТКІ+ у контексті війни.

2. Студенти факультетів журналістики. Багато студентів стикаються з темами, що вимагають особливої обережності. Проєкт допомагає їм засвоїти етичні принципи роботи з вразливими групами і практично відпрацювати отримані знання.

3. Блогери та медіаактивісти. Сьогодні вони мають великий вплив на громадську думку, особливо через TikTok, Instagram і YouTube. Для них цей продукт — джерело прикладів, як відповідально і грамотно працювати з делікатними темами, зокрема, не стигматизуючи спільноту.

4. Правозахисники та громадські діячі. Які прагнуть поширювати історії ЛГБТКІ+ людей в умовах війни, але не завжди мають знання щодо формування етичного наративу.

Просування проєкту заплановано через соціальні платформи: YouTube, Instagram, Telegram, Facebook. Планується використання таргетованої реклами з ключовими меседжами: «Як розповісти про ЛГБТКІ+ у війні без шкоди», «Повага, безпека, етика». Формується серія дописів з уривками відео, посиланнями на повну версію та закликом до обговорення.

Унікальна особливість просування – поєднання соціального меседжу з підтримкою армії: для отримання доступу до деяких бонус-матеріалів достатньо зробити донат на офіційні збори для ЗСУ.

2.3. Формально-змістові характеристики проєкту

Проєкт складається з п’яти відеосюжетів тривалістю до 5 хвилин кожен. Матеріали представлені на каналі «Корисна розмова», які розміщені на відеоохостингу YouTube (@Кориснарозмова). Формат – моновиробництво (self-media), що передбачає мінімальний набір техніки та зйомку однією особою. Кожен сюжет має чітку структуру: вступна частина, основна тема з прикладами, рекомендаційна частина та візуальна графіка з підсумками. Теми сюжетів:

1. Відповідальна журналістика: як не нашкодити під час зйомки ЛГБТКІ+ історій;
2. Репрезентація ЛГБТКІ+ військових;
3. Подвійна боротьба: історії квір-жінок на фронті;

4. Як уникати медійних маніпуляцій щодо ЛГБТКІ+;

5. Видимість через мистецтво: як культура формує медіаобраз.

Основні проблеми, порушені у відеосюжетах:

1. Невидимість ЛГБТКІ+ спільноти в українському медіапросторі під час війни.

Після початку повномасштабного вторгнення тема ЛГБТКІ+ стала менш пріоритетною в новинних матеріалах. Це створює ситуацію, коли внесок цієї спільноти у захист країни лишається «за кадром», а суспільна думка формується без повної картини.

2. Порушення етичних норм у медіа щодо представлення ЛГБТКІ+ людей.

Часто у ЗМІ трапляються приклади стереотипного, сенсаційного або поверхневого висвітлення, що лише поглиблює стигматизацію. Відео розкривають, як уникати таких помилок і дотримуватись принципів поваги.

3. Ризики для безпеки та приватності героїв ЛГБТКІ+ сюжетів.

У відео акцентовано увагу на тому, що розкриття імені, обличчя чи інших ідентифікаторів без згоди може становити реальну небезпеку для людей з уразливої спільноти, особливо в умовах війни.

4. Складність розповіді про військових ЛГБТКІ+ через подвійне стигматизування.

Поєднання образу «військового» та «квір-особистості» часто є викликом для українського глядача, і журналісти мають подавати ці історії коректно, з акцентом на людську гідність.

5. Недостатня увага до історій квір-жінок.

Гендерна репрезентація також потребує балансу: відео аналізують, як не спрощувати образ жінки-військової, не сексуалізувати, а показувати її як повноцінну учасницю суспільно-важливих процесів.

6. Використання теми ЛГБТКІ+ у політичних або пропагандистських цілях.

У відеосюжетах згадується про ризики маніпуляцій, коли тематику ЛГБТКІ+ використовують для дискредитації супротивника або створення штучних конфліктів у суспільстві.

7. Відсутність практичних інструкцій щодо етичної та професійної зйомки.

Проєкт заповнює прогалину в освітніх матеріалах, демонструючи, як самостійно створювати чутливий, інформативний і безпечний відеоконтент.

Матеріали засновані на основі спостереження за соцмережами (Instagram, YouTube), новинними публікаціями, аналітичними статтями та власному журналістському досвіді.

2.4. Особливості оформлення проєкту

Проєкт оформлено у форматі вертикальних відео з можливістю адаптації для Instagram Reels, YouTube Shorts та TikTok. Для монтажу використано програму CupCut, яка дозволяє зручно обрізати, накладати текст, переходи, фонову музику та субтитри.

Кожне відео супроводжується інфографікою з ключовими порадами. Візуальна стилістика витримана в одній палітрі (біло-сірі тони з акцентом на синій або веселковий кольори). Усі матеріали містять титри, обкладинки та авторське оформлення.

2.5. Технічні і програмні засоби

Зйомка здійснювалася за допомогою смартфона з хорошою камерою, додатково використовувалися мікрофон-петличка та кільцеве світло для зйомки в умовах кімнати.

Програмне забезпечення:

- CupCut - для монтажу відео, нарізки, корекції кольору;
- Canva - для створення обкладинок, графіки та інфографіки.

2. 6. Зв’язок із творчим доробком (портфоліо)

Проєкт має безпосередній зв’язок із моїм професійним досвідом і творчим доробком, сформованим протягом навчання та активної журналістської діяльності. У портфоліо налічується понад 60 матеріалів, більшість з яких створені для інтернет-видання «Інформ. zp.ua». Це здебільшого новини, репортажі, аналітичні публікації, що стосуються тем війни, окупації, безпеки, соціального життя та гуманітарних викликів. Усі ці матеріали об'єднує спільна мета: надати суспільно важливу інформацію, сформувати об'єктивну та чутливу журналістську подачу в умовах війни. Наприклад, у статтях "Окупанти збираються викрасти дітей з Енергодару", "З окупованих територій росіяни викрадають дітей під приводом медоглядів" та "Окупанти прослуховують мобільні телефони мешканців Енергодару" порушуються серйозні гуманітарні теми та виклики безпеки населення. Окремі матеріали стосуються героїв на місцях, як-от: "Поліцейські врятували пораненого чоловіка", "Евакуація подружжя після ракетного удару", що допомогло мені краще зрозуміти принципи репрезентації уразливих груп. Набутий досвід формування публікацій з дотриманням стандартів журналістики дозволив якісно адаптувати підхід до відеоформату. Саме ці знання і стали основою для реалізації творчого проєкту з етичного висвітлення теми ЛГБТКІ+ спільноти в умовах війни. Крім онлайн-публікацій, мій доробок також включає досвід участі у телевізійному знімальному процесі, зокрема у рамках екскурсії до Павлоградської телерадіокомпанії. Це дало змогу ознайомитися з роботою з професійною технікою та нюансами телевізійного монтажу.

Створений проєкт є органічним продовженням моєї медійної практики, що відображає професійне зростання, яке ґрунтується на реальному журналістському досвіді. Він підтверджує моє прагнення до створення якісного, етичного і суспільно значущого контенту.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження медійного образу ЛГБТКІ+ спільноти в умовах повномасштабної війни Росії проти України можна зробити висновок, що війна істотно трансформувала не лише саму реальність, у якій живе українське суспільство, але й способи її репрезентації у медійному просторі. Зокрема, значно змінився образ ЛГБТКІ+ спільноти – від малопомітної, часто постраждалої від стереотипів групи до активного, видимого учасника опору. Представники спільноти сьогодні дедалі частіше зображуються як повноцінні суб'єкти історії: військові, волонтери, митці, громадські активісти. Така зміна репрезентації сприяє зростанню рівня прийняття та солідарності в суспільстві, руйнуючи уявлення про ЛГБТКІ+ як ізольовану та "іншу" соціальну групу.

В умовах воєнного стану увага суспільства часто концентрується на виживанні та питаннях безпеки, внаслідок чого теми дискримінації, злочинів на ґрунті ненависті або структурної нерівності можуть бути витіснені на маргінеси. Також фіксуються випадки спекуляцій навколо теми ЛГБТКІ+ у контексті міжнародної допомоги або політичних дебатів. Частина медіа досі уникає цієї теми або подає її в упередженому ключі. Проблеми проявляються і в реальних умовах – як у випадках булінгу або насильства в армії, на блокпостах, так і в недосконалості державної політики щодо рівного ставлення.

Важливою частиною дослідження став аналіз законодавчих процесів. Хоча ухвалення низки прогресивних норм гальмується, спостерігається повільний, але позитивний зсув – зокрема внаслідок зовнішнього тиску (ЄСПЛ, вимоги ЄС) та внутрішньої мобілізації громадянського суспільства. На порядку денному стоїть визнання реєстрованих цивільних партнерств, що є актуальним у контексті мобілізації та воєнного часу. Ратифікація Стамбульської конвенції та подолання релігійного лобі демонструють готовність держави до змін.

Суспільна думка також демонструє поступ. За результатами опитувань, рівень толерантності зростає, особливо серед молоді. Залучення ЛГБТКІ+ людей до опору стало важливим аргументом у цьому процесі. Участь у бойових діях,

волонтерстві, мистецьких та громадських ініціативах сприяє визнанню суб’єктності спільноти на всіх рівнях.

Отже, війна одночасно виявила слабкі місця та стала імпульсом до переосмислення ролі ЛГБТКІ+ у суспільстві. У медіапросторі формується новий образ – не лише вразливої групи, але і повноцінного, дієвого актора змін. Цей образ має надзвичайне значення для формування поствоєнної, інклюзивної України, де права людини не будуть обмежені війною, а навпаки – стануть основою відновлення і єдності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баум Г. Врятуйте фундаментальні права! Громадянська свобода проти божевілля безпеки. Київ : Центр вільної преси, 2016. 190 с.
2. Вебер А. Навчальний посібник з проблематики «мови ненависті». Київ : Видавець Тютюкін, 2010. 96 с.
3. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Київ : ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с.
4. Мова ворожнечі та ЗМІ: міжнародні стандарти та підходи. Київ : [б. в.], 2015. 64 с.
5. Права людини та мас-медіа в Україні. Збірник конспектів лекцій / За ред. І. Виртосу, К. Шендеровського. Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. Частина 1. 231 с.
6. Права людини та мас-медіа в Україні. Збірник конспектів лекцій / За ред. І. Виртосу, К. Шендеровського. Київ : Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. Частина 2. 328 с.
7. Права людини та мас-медіа в Україні. Збірник конспектів лекцій / За ред. І. Виртосу, К. Шендеровського. Київ : Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. Частина 3. 354 с.
8. Роль журналістики у підтримці та захисті прав людини: посібник для громадсько-активних журналістів / За ред. Ю. Красільнікової, Т. Реуцької. Луганськ : [б. в.], 2011. 148 с.
9. Стандарт рівності: посібник пресової практики з гендерної перспективи / Ю. Гончар, Т. Кузнєцова, О. Погорелов, С. Штурхецький ; [за ред. С. В. Штурхецького]. Рівне : Видавець О. Зень, 2015. 200 с.
10. Що українці знають і думають про права людини: загальнонаціональне дослідження / І. Бекешкіна, Т. Печончик, В. Яворський. Київ : [б. в.], 2017. 56 с.

ДОДАТОК А
СПИСОК МАТЕРІАЛІВ ПОРТФОЛІО

1. Новина – Запоріжжя прощається з Героєм – inform.zp.ua – 12.07.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/07/12/193981_zaporizhzhya-proshhayetsya-z-geroyem/
2. Інтерв'ю – Юристка пояснила, як законно вийти з профспілки – inform.zp.ua – 08.06.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/06/08/191971_yurystka-poyasnyla-yak-zakonno-vyjty-z-profspilky/
3. Репортаж – Як працює волонтерський центр у прифронтовому місті – inform.zp.ua – 02.06.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/06/02/191503_yak-pratsyuye-volonterskyj-tsentr-u-pryfrontovomu-misti/
4. Новина – Військових у Запоріжжі обстріляли з автомата цивільні: є постраждалий – inform.zp.ua – 16.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/16/190331_vijskovyh-u-zaporizhzhi-obstrilyaly-z-avtomata-tsyvilni-ye-postrazhdalyj/
5. Новина – Екс-директор "Мотор Січ" попросив через стан здоров'я включити його до списку на обмін з росією – surl.li – 17.05.2023 – http://surl.li/hszhz
6. Новина – За добу в Запорізькій області постраждали 24 населені пункти: подробиці – inform.zp.ua – 12.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/12/189922_za-dobu-v-zaporizkij-oblasti-postrazhdaly-24-naseleni-punkty-podrobytsi/
7. Аналітика – У окупантів проблеми з підготовкою до контрнаступу ЗСУ на Запорізькому напрямі – surl.li – 16.05.2023 – http://surl.li/hszhq
8. Фоторепортаж – У запорізьких парках з'явилися нові квіткові клумби. ФОТО – inform.zp.ua – 11.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/11/189814_u-zaporizkyh-parkah-z-yavylysya-novi-kvitkovi-klumby-foto/
9. Новина – Окупанти обстріляли село Запорізької області: постраждали 8 людей – inform.zp.ua – 11.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/11/189784_okupanty-obstrilyaly-selo-zaporizkoyi-oblasti-postrazhdaly-8-lyudej/
10. Фотоновина – У Запорізькій області військовослужбовець з автомата Калашнікова збив російський шахед. ФОТО – surl.li – 12.05.2023 – http://surl.li/hszhf
11. Новина – У Запоріжжі відкрили освітній хаб для дітей. ФОТО – inform.zp.ua – 10.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/10/189691_u-zaporizhzhi-vidkryly-osvitnij-hab-dlya-ditej-foto/
12. Новина – Окупанти у Запоріжжі знищили сотні курганів – Інформ.Запоріжжя – 18.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/18/186631_okupanty-u-zaporizhzhi-znyshhyly-sotni-kurganiv/
13. Новина – У Запорізькій області оголошено червоний рівень небезпеки – Інформ.Запоріжжя – 18.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/18/186579_u-zaporizkij-oblasti-ogolosheno-chervonyj-riven-nebezpeky/
14. Новина – Двоє людей поранено внаслідок сьогоднішніх ракетних ударів по Камишевасі Запорізької області – Інформ.Запоріжжя – 16.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/16/186204_dvoye-lyudej-poraneno-vnaslidok-sogodnishnih-raketnyh-udariv-po-kamyshevasi-zaporizkoyi-oblasti/
15. Новина – Мешканець окупованого Бердянська отримав 12 років позбавлення волі – Інформ.Запоріжжя – 16.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/16/186195_meshkanets-okupovanogo-berdyanska-otrymav-12-rokiv-pozbavlennya-voli/
16. Новина – Обміняли військовополонених, які воювали на Запорізькому напрямку – Інформ.Запоріжжя – 16.04.2023 –

https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/16/186178_obminyaly-vijskovopolonenyh-yaki-voyuvaly-na-zaporizkomu-napryamku/

17. Новина – Окупанти здійснили атаку Запоріжжя в ніч Воскресіння Христового – Інформ.Запоріжжя – 16.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/16/186159_okupanty-zdijsnyly-ataku-zaporizhzhya-v-nich-voskresinnya-hrystovogo/

18. Новина – Окупанти збираються викрасти дітей з Енергодару – Інформ.Запоріжжя – 16.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/16/186157_okupanty-zbyrayutsya-vykrasty-ditej-z-energodaru/

19. Новина – Окупанти готуються відступати з Енергодару – Інформ.Запоріжжя – 16.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/16/186214_okupanty-gotuyutsya-vidstupaty-z-energodaru/

20. Новина – Окупанти збираються евакуюватися із Запорізької АЕС – Інформ.Запоріжжя – 12.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/12/185577_okupanty-zbyrayutsya-evakuyuvatysya-iz-zaporizkoyi-aes/

21. Новина – Заборона на вилов риби в Запоріжжі: що відомо – Інформ.Запоріжжя – 12.04.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/04/12/185555_zaborona-na-vylov-ryby-v-zaporizhzhi-shho-vidomo/

22. Новина – Відому історичну вежу в Запоріжжі декомунізували: як вона зараз виглядає – Інформ.Запоріжжя – 18.03.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/03/18/182223_vidomu-istorychnu-vezhu-v-zaporizhzhi-dekomunizuvaly-yak-vona-zaraz-vyglyadaye/

23. Новина – Які населені пункти Запорізької області знаходяться під окупацією – Інформ.Запоріжжя – 11.03.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/03/11/181448_yaki-naseleni-punkty-zaporizkoyi-oblasti-znahodyatsya-pid-okupatsiyeyu/

24. Новина – Як починався спротив жителів Запорізької області російським окупантам: хроніка подій – Інформ.Запоріжжя – 28.02.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/02/28/180032_yak-pochynavsya-sprotyv-zhyteliv-zaporizkoyi-oblasti-rosijskym-okupantam-hronika-podij/

25. Новина – Міноборони росії готує умови для ”радіологічного інциденту” на ЗАЕС – Інформ.Запоріжжя – 25.02.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/02/25/179770_minoborony-rosiyi-gotuye-umovy-dlya-radiologichnogo-intsydentu-na-zaes/

26. Новина – Окупанти прослуховують мобільні телефони мешканців Енергодару – Інформ.Запоріжжя – 21.02.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/02/21/179325_okupanty-prosluhovuyut-mobilni-telefony-meshkantsiv-energodaru/

27. Новина – Для факультету журналістики ЗНУ організували екскурсію за лаштунки Павлоградської телерадіокомпанії – Сайт ЗНУ – 17.03.2023 – https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=58955&lang=ukr&news_code=dlya-fakultetu-zhurnalistki-znu-organizuvali-ekskursiyu-za-lashtunki-pavlogradskoyi-teleradiokompaniyi

28. Новина – Внаслідок обстрілу Запорізької області поранено 4-х мирних мешканців та двоє загинули – Інформ.Запоріжжя – 12.05.2023 – http://surl.li/hszen

29. Новина – В одному із запорізьких водоймів потонув підліток: подробиці – Інформ.Запоріжжя – 02.06.2023 –

https://www.inform.zp.ua/uk/2023/06/02/192768_v-odnomu-iz-zaporizkyh-vodojmiv-potonuv-pidlitok-podrobytsi/

30. Новина – У Запоріжжі затримали лікарку, яка допомагала чоловікам призовного віку ухилитися від мобілізації – Інформ.Запоріжжя – 14.05.2023 – http://surl.li/hszlq

31. Новина – Запорізькі пенсіонери отримають надбавку до пенсії: подробиці – Інформ.Запоріжжя – 01.06.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/06/01/192598_zaporizki-pensionery-otrymayut-nadbavku-do-pensiyi-podrobytsi/

32. Новина – Запорізький суд заборонив проросійську громадську організацію: подробиці – Інформ.Запоріжжя – 01.06.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/06/01/192596_zaporizkyj-sud-zaboronyv-prorosijsku-gromadsku-organizatsiyu-podrobytsi/

33. Новина – У Запоріжжі зміниться робота громадського транспорту: подробиці – Інформ.Запоріжжя – 01.06.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/06/01/192592_u-zaporizhzhi-zminytsya-robota-gromadskogo-transportu-podrobytsi/

34. Новина – За дорученням Президента у Запоріжжі почали відновлювати зруйновану окупантами п'ятиповерхівку. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 13.05.2023 – http://surl.li/hszlh

35. Новина – Жінку у Запоріжжі судили за продаж черемші. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 13.05.2023 – http://surl.li/hszla

36. Новина – На кордоні України з росією багатокілометровий затор з авто із Запорізької області. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 13.05.2023 – http://surl.li/hszku

37. Новина – "Заступниці міністра освіти Запорізької області" оголосили підозру у колабораціонізмі – Інформ.Запоріжжя – 20.05.2023 – http://surl.li/hszkr

38. Новина – На аукціоні у Запоріжжі продають будівлю «Промінвестбанку»: стартова ціна 29,9 млн грн – Інформ.Запоріжжя – 19.05.2023 – http://surl.li/hszkm

39. Новина – Жінці з Мелітополя загрожує до десяти років позбавлення волі: подробиці – Інформ.Запоріжжя – 26.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/26/191835_zhintsi-z-melitopolya-zagrozhuye-do-desyaty-rokiv-pozbavlennya-voli-podrobytsi/

40. Новина – У сина Богуслаєва знайшли нерухомість вартістю 800 тисяч євро на Лазурному узбережжі Франції. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 13.05.2023 – http://surl.li/hszka

41. Новина – Запорізькі поліцейські розшукали службовий автомобіль, викрадений на окупованій території – Інформ.Запоріжжя – 14.05.2023 –http://surl.li/hszjs

42. Новина – Безробітні запорожці тепер допомагатимуть ліквідовувати наслідки російської агресії. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 13.05.2023 –http://surl.li/hszjj

43. Новина – У Запоріжжі зносять незаконно встановлені кіоски. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 23.05.2023 –https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/23/191295_u-zaporizhzhi-znosyat-nezakonno-vstanovleni-kiosky-foto/

44. Новина – Російські бандити їдуть на окуповані території Запорізької області – Інформ.Запоріжжя – 23.05.2023 –https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/23/191274_rosijski-bandyty-yidut-na-okupovani-terytoriyi-zaporizkoyi-oblasti/

45. Новина – Надзвичайна подія: у Запорізькій річці знайшли мертвого чоловіка – Інформ.Запоріжжя – 23.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/23/191270_nadzvychajna-podiya-u-zaporizkij-richtsi-znajshly-mertvogo-cholovika/

46. Новина – На сайті Запорізької міськради створили петицію з вимогою звільнити Катерину Сімонову – Інформ.Запоріжжя – 19.05.2023 –http://surl.li/hszjb
47. Новина – Будьте обережні: у Запоріжжі виявили перевищення концентрації сірководню та фенолу у повітрі – Інформ.Запоріжжя – 13.05.2023 –http://surl.li/hsziu
48. Новина – У Запоріжжі водій збив школярку, яка переходила дорогу. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 20.05.2023 –https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/20/190955_u-zaporizhzhi-vodij-zbyv-shkolyarku-yaka-perehodyla-dorogu-foto/
49. Новина – На Запорізький напрямок перекинули «кадировців» – Інформ.Запоріжжя –13.05.2023– http://surl.li/hszil
50. Новина – Юрій Малашко звільнив Злату Некрасову: вона буде оскаржувати це рішення – Інформ.Запоріжжя – 10.05.2023 – http://surl.li/hszms
51. Новина – Після вчорашніх обстрілів Запорізької області поранено 9 людей, – Малашко – Інформ.Запоріжжя – 20.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/20/190900_pislya-vchorashnih-obstriliv-zaporizkoyi-oblasti-poraneno-9-lyudej-malashko/
52. Новина – Окупанти перетворюють тимчасово окуповану Кирилівку на військову базу – Інформ.Запоріжжя – 19.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/19/190857_okupanty-peretvoryuyut-tymchasovo-okupovanu-kyrylivku-na-vijskovu-bazu/
53. Новина – У Запоріжжі вирішать проблему смороду у повітрі: подробиці – Інформ.Запоріжжя – 19.05.2023 –https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/19/190845_u-zaporizhzhi-vyrishat-problemu-smorodu-u-povitri-podrobytsi/
54. Новина – Патрульні поліцейські Запоріжжя врятували пораненого чоловіка. ВІДЕО – Інформ.Запоріжжя – 16.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/16/190425_patrulni-politsejski-zaporizhzhya-vryatuvaly-poranenogo-cholovika-video/
55. Новина – Військових у Запоріжжі обстріляли з автомата цивільні: є постраждалий – Інформ.Запоріжжя – 16.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/16/190331_vijskovyh-u-zaporizhzhi-obstrilyaly-z-avtomata-tsyvilni-ye-postrazhdalyj/
56. Новина – Екс-директор “Мотор Січ” попросив через стан здоров’я включити його до списку на обмін з росією – Інформ.Запоріжжя –13.05.2023–http://surl.li/hszhz
57. Новина – За добу в Запорізькій області постраждали 24 населені пункти: подробиці – Інформ.Запоріжжя – 12.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/12/189922_za-dobu-v-zaporizkij-oblasti-postrazhdaly-24-naseleni-punkty-podrobytsi/
58. Новина – У окупантів проблеми з підготовкою до контрнаступу ЗСУ на Запорізькому напрямі – Інформ.Запоріжжя –17.05.2023– http://surl.li/hszhq
59. Новина – У запорізьких парках з’явилися нові квіткові клумби. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 11.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/11/189814_u-zaporizkyh-parkah-z-yavylysya-novi-kvitkovi-klumby-foto/
60. Новина – Окупанти обстріляли село Запорізької області: постраждали 8 людей – Інформ.Запоріжжя – 11.05.2023 – https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/11/189784_okupanty-obstrilyaly-selo-zaporizkoyi-oblasti-postrazhdaly-8-lyudej/
61. Новина – У Запорізькій області військовослужбовець з автомата Калашнікова збив російський шахед. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 17.05.2023 –http://surl.li/hszhf
62. Новина – У Запоріжжі відкрили освітній хаб для дітей. ФОТО – Інформ.Запоріжжя – 10.05.2023 –https://www.inform.zp.ua/uk/2023/05/10/189691_u-zaporizhzhi-vidkryly-osvitnij-hab-dlya-ditej-foto/

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я Соколова Єлизавета Григорівна, студентка 4 курсу, форми навчання денна, факультету журналістики

спеціальність журналістика, адреса електронної пошти Sokolovaliza163@Gmail/com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему: « «Медійний образ ЛГБТКІ+- спільноти в умовах війни»

відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата_____ Підпис_____ Соколова Є.Г_____

Дата_____ Підпис_____ Мірошниченко П.В_____

ABSTRACT

This paper analyzes how the Ukrainian media portray the LGBTQI+ community in the context of the full-scale war that has been going on since February 2022. The topic is extremely relevant because during a crisis, the role of the media increases - they not only inform, but also shape public opinion and influence the level of tolerance in society.

The purpose of the study is to understand how the perception of LGBTQI+ people in the media is changing, which narratives are becoming dominant, and what this says about changes in society as a whole. The object of the study is the media image of the community, and the subject is the peculiarities of its formation in the context of war.

The methods used in the study were content analysis, discourse analysis, and interviewing. The theoretical basis was formed by modern approaches to the study of media and ideology, in particular the role of mass communication in times of social upheaval. The practical part is based on real-life examples from television, online media, and social networks.

The uniqueness of the work lies in the fact that it combines the analysis of media content with real stories and cases, which allows us to better understand how the war has affected the perception and visibility of LGBTQI+ people. The findings can be useful for journalists, human rights activists, and those working to improve communication in society.

Key words: LGBTQI+, media, war, representation, narratives, journalism, tolerance.